

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
ПІВДЕННИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

Законодавство України: недоліки, проблеми систематизації та перспективи розвитку

**ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**9–10 лютого 2018 року
Херсон**

УДК 340.11(477)(063)
3 - 19

Редакційна колегія:

Сайчін О.С. – д.ю.н., професор, завідувач кафедри галузевого права.
Казанчан А.А. – к.ю.н., доцент, декан юридичного факультету, доцент кафедри адміністративного і господарського права та правоохоронної діяльності.
Гавловська А.О. – к.ю.н., доцент кафедри галузевого права, заступник завідувача кафедри галузевого права.
Риженко І.М. – к.ю.н., доцент, завідувач кафедри адміністративного і господарського права та правоохоронної діяльності.
Задорожня Н.О. – к.ф.н., доцент, завідувач кафедри історії та теорії національного і міжнародного права.
Волкович О.Ю. – к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного і господарського права та правоохоронної діяльності, помічник декана з наукової роботи.
Стрельцов Є.Л. – д.ю.н., доктор теології, професор, член-кореспондент Національної академії правових наук України, заслужений діяч науки і техніки України, вчений секретар Південного регіонального наукового центру НАПрН України.
Клименко Л.П. – д.т.н., професор, ректор Чорноморського національного університету імені Петра Могили, заслужений діяч науки і техніки України.

Відповідальний за випуск:

Сайчін О.С. – д.ю.н., професор, завідувач кафедри галузевого права.

3 - 19 Законодавство України: недоліки, проблеми систематизації та перспективи розвитку: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Херсон, 9–10 лютого 2018 р. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 124 с.

ISBN 978-966-916-459-9

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на всеукраїнську науково-практичну конференцію «Законодавство України: недоліки, проблеми систематизації та перспективи розвитку», яка відбулась на базі юридичного факультету Херсонського державного університету 9–10 лютого 2018 р.

УДК 340.11(477)(063)

ISBN 978-966-916-459-9

© Юридичний факультет Херсонського державного університету, 2018
© Оформлення Видавничий дім «Гельветика», 2018

ЗМІСТ

**СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА;
ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ**

Макарова Л. Р.

Видова диференціація правових актів судової влади: нові підходи 6

**СЕКЦІЯ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО;
МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО**

Коваленко М. Г.

Міжнародно-правове регулювання реєстрації виборців 10

Панчишин Р. І.

Функції об'єднаної територіальної громади як суб'єкта муніципально-правових відносин: порівняльно-правовий аспект 14

**СЕКЦІЯ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС;
СІМЕЙНЕ ПРАВО; МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО**

Буяджи Г. В.

Фідуціарні конструкції у праві Німеччини 18

Гуйван П. Д.

До питання про сутність інституту набувальної давності 21

Деледівка С. Г.

Зміст договору про розміщення реклами 25

Колесников Б. М.

До питання щодо судового збору в контексті захисту прав споживачів 29

Лезін Є. Є.

Особливості використання інтерв'ю в США як передумова використання особливостей механізму письмового опитування учасників справи як свідків в цивільному процесі України 31

Мостовенко О. С.

До поняття медичної послуги 36

**СЕКЦІЯ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО,
ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО**

Замрига А. В.

Проблематика тлумачення поняття «господарські договори» 38

**СЕКЦІЯ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО;
ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Пасічниченко О. П.

Облік військовозобов'язаних на підприємстві 43

**СЕКЦІЯ 6. ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО;
ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО**

Проскурник Н. В.

Шляхи вирішення та подолання колізій нормативно-правових актів земельного права в Україні 48

Список використаних джерел:

1. Калачов Н.О давности по русскому гражданскому праву. [Текст] По поводу сочинения г. Энгельмана: Die Verjährung nach russischem Privatrecht. Dorpat, 1867 г. / Н.О. Калачов // Юридический вестник (изд. Московского юридического общества: 1867–1868), Кн. 1. Июль. М., 1867. – С. 11-18.
2. Скловский К. Приобретательная давность. [Текст] / К.И. Скловский // Российская юстиция. – 1993. – № 3. – С. 18-19.
3. Боровиковский А. Отчет судьи. Давность. [Текст] / А. Боровиковский – С-Пб, 1892. – Т. II. – 260 с.
4. Бутовский А.Н. Давность и юридические лица [Текст] / А.Н. Бутовский // Вестник права и нотариата. – 1909. – № 2. – С. 1-2.
5. Решение гражданского кассационного Сената 1906 г. № 42. Див. Левитский М.А. К вопросу о давности // Вестник права и нотариата, – 1910. – № 38. – С. 1139-1140.
6. Цікало В. Розвиток інституту давності у цивільних правовідносинах [Текст] / В. Цікало // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – Вип. 35. Львів: ЛДУ, 2000. – С. 281-286.
7. Попович П.В. Приобретательная давность по русскому и остзейскому гражданскому праву, равно по проекту гражданского уложения. [Текст] / П.В. Попович / – Варшава, 1913. – 252 с.
8. Бутовский А.К. Давность владения. [Текст] / А.К. Бутовский / – СПб., 1911. – 103 с.
9. Куницын А. Приобретение права собственности давностью владения [Текст] / А.Куницын // Журнал министерства юстиции. 1864. – № 11. – Т. 22. Часть неофмц. 2 – С. 47-78, 225-248, 493-530.
10. Бабаев А.Б. Система вещных прав. Монография [Текст] / А.Б. Бабаев. – М.: Волтерс Клувер, 2007. – 408 с.
11. Энгельман И.Е. О давности по русскому гражданскому праву: Историко-догматическое исследование. [Текст] / И.Е. Энгельман – М.: Статут, 2003. – 411 с.

Деледивка С. Г.

*аспірант кафедри цивільного права і процесу
Національної академії внутрішніх справ
м. Київ, Україна*

ЗМІСТ ДОГОВОРУ ПРО РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ

Зміст цивільно-правового договору, сукупність його істотних, звичайних та випадкових умов є предметом дослідження багатьох представників науки цивільного права, серед яких можна виділити роботи Боднар Т. В., Бервено С. М., Голубевої Н. Ю., Гриняка А. Б., Кузнецової Н. С., Луця В. В.,

Погрібно С. О., Харитонova С. О., Яворської О. С. та інших. Однак, в науці відсутні спеціальні дослідження змісту договору про розміщення реклами, його видової належності до договору про надання послуг.

За переважними позиціями представників юридичної науки в змісті договору визначальними є саме істотні умови, що характеризують його юридичну природу, без погодження яких такий договір не може вважатись укладеним, тобто правопороджучим фактом виникнення цивільно-правових зобов'язань.

Договір про розміщення реклами є особливим видом зобов'язань з надання послуг і відноситься до відповідної групи цивільно-правових договорів [1, с. 75]. З огляду на це є доцільним проаналізувати позиції представників юридичної науки щодо істотних умов договору про надання послуг.

За позицією Р. М. Гейнц, до переліку умов договору про надання комунікаційних послуг, що є істотними, відноситься: предмет договору (перелік комунікаційних послуг, які послугонадавач зобов'язується надавати замовнику), ціну за надання послуг [2, с. 14].

А. А. Герц серед істотних умов договору про надання медичних послуг вказує предмет, ціну, умову про право на інформацію про стан здоров'я, якість послуги, строк договору, умову про лікарську таємницю [3, с. 12].

Якщо відмежуватись від видових особливостей окремих видів договорів про надання послуг, а також використовуючи інші наукові джерела, можна зробити висновок, що переважною позицією представників юридичної науки щодо істотних умов такого договору є віднесення до таких умов предмету, ціни та строку договору.

Свої особливості як окремих видів договорів про надання послуг має зміст договору про розміщення реклами. Суть таких особливостей полягає в неповномовному характері відповідного договору, який на рівні цивільного законодавства не має свого окремого і самостійного регулювання.

Предметом договору про розміщення реклами, як його основною істотною умовою, є вчинення виконавцем (розповсюджувачем реклами) для замовника (рекламодавця) дії (послуг) щодо розміщення рекламного продукту останнього [1, с. 76].

Оскільки ч. 5 ст. 626 Цивільного кодексу України [4] встановлюється презумпція оплатності цивільно-правового договору, ціна є істотною його умовою, якщо інше не встановлено договором, законом або не впливає із суті договору. Зазначене в повній мірі характерно і для договірної конструкції з розміщення реклами.

Крім економічних складових ціна договору (вартість послуг виконавця) також обумовлена певними юридичними ознаками послуги, зокрема тим, що діяльність виконавця не виражається в речовому та упредметненому результаті і має нематеріальний характер; споживання послуги відбувається в процесі її надання; результат послуги це корисний ефект дії послугонадавача, який є неперемінним у часі; перетворююча, корисна роль діяльності, що має майнову цінність; нездатність до зберігання, накопичення чи перерозподілу.

Основна відмінність послуги, від товарів (речей) і робіт, виходячи з її економічних та юридичних ознак, полягає в складності її вимірювання в грошовому еквіваленті, що в свою чергу пов'язане із відсутністю речового та упредметненого результату, в її споживанні в процесі надання та інших немайнових характеристиках. Саме тому законодавець в ст. 903 ЦК України встановлює переважно договірний спосіб її визначення. На виняток із загального правила щодо договірної встановлення ціни, ч. 4 ст. 632 ЦК України визначає, що якщо ціна у договорі не встановлена і не може бути визначена виходячи з його умов, вона визначається виходячи із звичайних цін, що склалися на аналогічні товари, роботи або послуги на момент укладення договору. Однак враховуючи таку юридичну ознаку послуги як ексклюзивність та індивідуальний характер її надання, практично дуже важко визначити ціну, орієнтуючись на аналогічні послуги.

Як зазначено в абзаці другому ст. 632 ЦК України, у випадках, встановлених законом, застосовуються ціни (тарифи, ставки тощо), які встановлюються або регулюються уповноваженими органами державної влади або органами місцевого самоврядування. Ціни (тарифи, ставки) на розміщення внутрішньої та інших видів реклами державою не регулюються, однак зазначене правило ЦК України має широке застосування в договорі про розміщення зовнішньої реклами в зв'язку із широкою участю у договірних правовідносинах суб'єктів публічного (комунального) сектору. Аналіз підзаконних актів регулювання розміщення реклами дозволяє стверджувати, що ціна договору про розміщення зовнішньої реклами за участі суб'єктів приватної власності встановлюється переважно в договірному порядку, за участі суб'єктів державного та комунального сектору шляхом врегулювання розширених формул такого встановлення або делегування відповідних повноважень місцевим виконавчим комітетам.

Відповідно до ст. ст. 251, 631 ЦК України, строком є певний період у часі, зі спливом якого пов'язана дія чи подія, яка має юридичне значення. Строком договору є час, протягом якого сторони можуть здійснити свої права і виконати свої обов'язки відповідно до договору. Буквальне тлумачення норми ч. 1 ст. 631 ЦК України може призвести до висновку, що формальне закінчення строку дії договору унеможливує здійснення сторонами прав і виконання ними своїх обов'язків за ним, що вочевидь суперечить як практиці правозастосування, так і таким загальним засадам цивільного законодавства як вимоги добросовісності, розумності і справедливості.

Зазначена проблема стала предметом уваги представників юридичної науки. Так, професор В. Г. Ротань зазначає, що застосування правової конструкції строку стосовно певної категорії цивільно-правових договорів вносить невизначеність у правовідносини, що виникають на підставі такого договору і є недоцільним [5, с. 686]. Зазначене повністю відноситься і до договору послуг, особливим видом якого є договір про розміщення реклами. Як зазначається далі в згаданій роботі, цілком припустимо в даному випадку встановлення строку (періоду), протягом якого повинні надаватися послуги або виконуватися інші обов'язки за договором або, іншими словами, встановлення строку виконання конкретних зобов'язань.

Тим не менш, умова про строк з точки зору юридичних характеристик договору про розміщення реклами є суттєвою, без погодження цієї умови такої сторін. Однак більш юридично коректним в контексті істотної умови є виконання не строку договору, а строку виконання зобов'язань сторонами з цим договором.

Підсумовуючи, можна навести ряд висновків:

- істотними умовами договору про розміщення реклами є предмет, ціна та строк виконання зобов'язань за ним;
- предметом договору про розміщення реклами, як його основною істотною умовою, є вчинення виконавцем (розповсюдjuвачем реклами) для замовника (рекламодавця) дій (послуг) щодо розміщення рекламного продукту останнього;
- ціна договору про розміщення реклами або вартість послуг розповсюдjuвача реклами характеризується договірним характером її встановлення за участі суб'єктів приватного сектору, державним регулюванням цієї величини за участі суб'єктів державної та комунальної форми власності;
- економічні та юридичні ознаки послуг, в тому числі послуг з розміщення реклами, пов'язані із їх немайновим характером, відсутністю речового та предметного результату, в їх споживанні в процесі надання, а також ексклюзивності та індивідуальному характері, зумовлюють ускладненість застосування правила ч. 4 ст. 632 ЦК України щодо встановлення ціни виходячи із звичайних цін, що склалися на *аналогічні* послуги на момент укладення договору;
- до істотних умов договору про розміщення реклами доцільно віднести не строк самого договору, а строк виконання конкретних договірних зобов'язань;
- відсутність строку виконання зобов'язань в самому договорі про розміщення реклами не буде мати наслідком його неукладеність, однак створить ситуацію неповної правової визначеності у правовідносинах його сторін.

Список використаних джерел:

1. Деледивка С.Г. Договір про розміщення реклами як особливий вид зобов'язань з надання послуг. Порівняльно-аналітичне право, 2017. № 3. URL: <http://www.pap.in.ua/index.php/arhiv/-vidannja/90>.
2. Гейнц Р.М. Цивільно-правове регулювання відносин за договором про надання комунальних послуг: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук. Київ, 2011. 40 с.
3. Герц А.А. Договірні зобов'язання у сфері надання медичних послуг: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня докт. юрид. наук. Київ, 2016. 40 с.
4. Цивільний кодекс України: Закон України від 13.03.2003р. Офіційний вісник України, 2003. № 11 (28.03.2003). 461 с.
5. Ротань В.Г., Самсін І.Л., Ярема А.Г. та інш. Новітнє вчення про тлумачення правових актів: навчальний посібник з курсу тлумачення правових актів для суддів, що проходять підвищення кваліфікації і кандидатів на посаду суддів, що проходять спеціальну підготовку; під заг. ред. В.Г. Ротаня. Х.: Право, 2013. 752 с.